

Posudek bakalářské práce

Autor práce: **David Sillmen**
Název práce: **Výmarská republika v krizi 1922-23: společensko-politické
důsledky hyperinflace**
Datum obhajoby: LS 2009/2010

V souvislosti s globální ekonomickou krizí a především recepty na ekonomické ozdravení se termín „inflace“, resp. obavy z jejího skokového zvýšení v důsledku nárůstu likvidity ve světové ekonomice způsobené mohutnou finanční pomocí směřující převážně na sanaci bankovního sektoru, dostal opět do popředí zájmu historiků. V centru pozornosti se tak ocitla nejen „Velká hospodářská krize“, ale i problém „inflace“ a „hyperinflace“ ve Výmarské republice. A byl to právě tento impuls, který Davida Sillmena přiměl se tímto tématem blíže zabývat, neboť Německá zkušenost s inflací a jejími důsledky na začátku 20. let tohoto století ovlivňuje německé vnímání inflace dodnes, inflační stabilita je tak díky historické zkušenosti základem německé hospodářské politiky, a to mnohdy i na úkor rychlejšího ekonomického rozvoje (v případě vyšších inflačních cílů).

Autor svou práci však neomezil pouze na téma inflace, ale zasadil jej do celkového společenského a politického rámce přelomových let 1922-1923, která (zejména rok 1923) bývají označována za „nejdramatičtější“ či „nejkritičtější“ v dějinách Výmarské republiky. Na téma (hyper)inflace tak David Sillmen v práci nenahlíží z ekonomického úhlu pohledu, nýbrž se věnuje společensko-politickým důsledkům, které (hyper)inflace způsobila v těchto krizových letech. Hlavním cílem práce, který si David Sillmen jasně definuje v úvodu, je zodpovědět otázku „nakolik hyperinflace přispěla k deprivaci lidí“ a zda „pomohla nástupu hitlerismu a nacismu na počátku 30. let“ (s. 7).

Autor práci rozdělil do osmi větších kapitol s částečnými překryvy. Téma zpracovává kombinací chronologicko-deskriptivní metody s metodou problémově-orientovanou (např. reparace či Rúrská krize). První dvě kapitoly (Od inflace k hyperinflaci a Příčiny inflace) shrnují nejdůležitější směry a názory historiků na téma inflace a hyperinflace ve Výmarské republice, přehledně tu jsou shrnuty důvody vzniku inflačních tlaků na německou ekonomiku, které, jak autor správně uvádí, mají své počátky již na začátku První světové války, v roce 1914 (s. 13). Kapitola 3 se podrobně věnuje problému reparací a jejich vlivu na německou politickou a ekonomickou situaci. Následující kapitoly, ač kvůli přehlednosti rozdělené do dvou samostatných sekcí (Rúrská krize a Odpor), mapují jeden z krizových okamžiků existence Výmarské republiky – obsazení strategického území kolek řeky Ruhr 11.1.1923 francouzskými a belgickými vojsky v důsledku opožděujících se německých reparačních splátek – a následné vyhlášení tzv. „pasivního odporu“ německou vládou, který měl ale pro německou ekonomiku i morálku obyvatelstva fatální důsledky a který beze sporu přispěl k následné hyperinflaci, jejíž dopady jsou popsány v následujících dvou kapitolách (Dopady inflace a Dopady inflace na život). První hodnotí tzv. inflační dobu z ekonomického

úhlu pohledu, druhá podrobně mapuje její dopad na každodenní život německého obyvatelstva, neboť právě tíživá hospodářská situace a dramatický rozdíl mezi životem těch, kteří na inflaci vydělali, a těch, kteří přišli o všechno, vedla k radikalizaci německé společnosti, ať už směrem doleva (Sasko, Duryňsko) či doprava (Puč v Küstrinu, Hitlerův puč v Mnichově), bez významu nebyly ani separatistické tendence (Porýní). Závěr práce pak uceleně shrnuje jednotlivé kapitoly a odpovídá na otázky z úvodu.

Práce, která vyniká jazykovou kvalitou, se opírá o širokou základnu sekundární literatury k tématu, a to především literatury německé a anglo-americké. Bylo to možná právě velké množství sekundární literatury, kterou měl autor k dispozici, co zapříčinilo, že místy se práce omezuje na pouhé referování názorů renomovaných historiků bez jakéhokoli hodnotícího či analyzujícího stanoviska autora. Patrné je toto i v závěru práce (s. 48). Právě osobní stanovisko autora k dané problematice a jeho zařazení do aktuálního kontextu historiografického bádání o tomto tématu by mělo být předmětem obhajoby práce.

I přes výše zmíněné připomínky práce splňuje nároky kladené na bakalářskou práci. Navrhuji hodnotit ji známkou **výborně až velmi dobře** v závislosti na obhajobě.

PhDr. Monika Březinová

V Praze 7. června 2010